

Sygn. akt IV P 31/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 sierpnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 16 sierpnia 2016 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko Sądowi Rejonowemu w Słupsku

o wynagrodzenie

oddala powództwo.

Sygn. akt IV P 31/16

UZASADNIENIE

Powód K. K. wniósł przeciwko Sądowi Rejonowemu w Słupsku o zasądzenie łącznej kwoty 43.190,52 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności poszczególnych kwot z tytułu różnicy między kwotą wypłaconą przez pozwanego powodowi tytułem wynagrodzenia za pracę, a kwotą należną powodowi z tego tytułu oraz wyrównania dodatkowego wynagrodzenia rocznego. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że od 1 października 2011 roku do 31 grudnia 2012 roku powód pełnił służbę sędziowską w Sądzie Rejonowym w Miastku, pełniąc funkcję Prezesa tego sądu oraz funkcję przewodniczącego I Wydziału Cywilnego. Od miesiąca października 2012r. powód przebywał na urlopie ojcowskim przez okres 2 tygodni, a następnie od dnia 12 listopada 2012r. na urlopie na zasadach urlopu macierzyńskiego, albowiem małżonka powoda po 14 tygodniach urlopu macierzyńskiego zrezygnowała z dalszej jego części, którą wykorzystał powód. Łącznie powód przebywał na urlopie na zasadach urlopu macierzyńskiego do 16 stycznia 2013r. Z dniem 1 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy w Miastku został zniesiony, a powód został przeniesiony do Sądu Rejonowego w Słupsku. Od dnia 1 stycznia 2013r. powód został pozbawiony pełnienia funkcji zarówno Prezesa Sądu Rejonowego w Miastku, jak też przewodniczącego Wydziału Cywilnego. W związku z powyższym przebywającego na urlopie na zasadach urlopu macierzyńskiego zostało obniżone o kwotę pobieranego dodatku w wysokości 0,37 kwoty bazowej, która wynosiła odpowiednio: w roku 2013 – 3.496,82 zł, w roku 2014 – 3.612,51 zł, w roku 2014 – 3.739,97 zł. wynagrodzenie powoda. W okresie objętym niniejszym pozwem powód przez wiele miesięcy faktycznie sprawował funkcję przewodniczącego XV Zamiejscowego Wydziału Cywilnego, zaś okresowo także wypełniał obowiązki przewodniczącego XVI Zamiejscowego Wydziału Karnego, nie otrzymując z tego tytułu żadnego dodatku. Decyzja o przeniesieniu powoda do Sądu Rejonowego w Słupsku, była niczym innym, jak faktycznym wypowiedzeniem warunków pracy (w każdej chwili na mocy zarządzenia prezesa sądu, do którego powód został przeniesiony, mógł być skierowany do orzekania w tym sądzie), jak też płacy (powód został pozbawiony dodatku

z tytułu pełnienia obowiązków prezesa sądu i przewodniczącego wydziału). Było to zatem naruszenie art. 183² k.p., jak też art. 15 i 16 Dyrektywy (...)WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r., stanowiących w przedmiocie powrotu do pracy m.in. po urlopie macierzyńskim.

Pełnomocnik pozwanego Sądu Rejonowego w Słupsku wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazał, iż Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości został zniesiony między innymi Sąd Rejonowy w Miastku i co za tym idzie stanowisko prezesa i przewodniczących wydziałów tego sądu. Powód w dniu 1.01.2013r został zatrudniony w Sądzie Rejonowym w Słupsku na stanowisku sędziego. Innego stanowiska w tej jednostce nie zajmował i przed korzystaniem z urlopu zrównanego z urlopem macierzyńskim nie był pracownikiem tego sądu. Po powrocie z urlopu powód wrócił na swoje stanowisko sędziego z tym samym uposażeniem jakie przysługiwało mu w tym pozwanym Sądzie Rejonowym w Słupsku. Pozwany w pełni zrealizował postanowienia art. 183² k.p., który ma w przedmiotowej sprawie zastosowanie. Ustawa o ustroju sądów powszechnych nie przewiduje w przypadku jednostkowych zastępstw przewodniczącego wydziału dodatków do uposażenia sędziego. Pełnomocnik pozwanego podniósł zarzut braku legitymacji biernej pozwanego, bo pozwanym winien być Minister Sprawiedliwości.

Sąd ustalił co następuje:

Powód K. K. do 31.12.2012 r. wykonywał obowiązki sędziego w Sądzie Rejonowym w Miastku a od 2007 r. pełnił funkcję Prezesa tego sądu i Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego. Kadencja pełnienia powyższych funkcji upływała powodowi z dniem 1.10.2015 r. Powód po reorganizacji sądów w okresie od 1.01.2012 r. do 30.06.2015 r. do czasu przywrócenia Sądu Rejonowego w Miastku pełnił obowiązki sędziego w Sądzie Rejonowym w Słupsku.

(bezsporne).

Powód od października 2012 r. przez dwa tygodnie korzystał z urlopu ojcowskiego i od 12.11.2012 r. do 16.01.2016 r. z urlopu na zasadach urlopu macierzyńskiego.

(bezsporne).

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych z 5.10.2012 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1121) wydanym na podstawie art. 20 pkt. 1 ustawy z 27.07.2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. nr 98, poz.1070 ze zm.), § 1 pkt. 26 z dniem 1.01.2013 r. zniesiono Sąd Rejonowy w Miastku.

Z dniem zniesienia Sądu Rejonowego w Miastku 1.01.2012 r. powód przestał pełnić funkcję Prezesa i zarazem Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego tego sądu.

(bezsporne).

Na mocy Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 29.11.2012 r. w sprawie zniesienia i utworzenia niektórych wydziałów w sądach rejonowych oraz zmiany zarządzenia w sprawie utworzenia wydziałów w sądach rejonowych (Dz.Urz. MS z 30.11.2012 r.) wydanego na podstawie art. 19 § 1 ustawy z 27.07.2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. nr 98, poz.1070 ze zm.) w Sądzie Rejonowym w Słupsku utworzono XV Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w M., XVI Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w M., XVII Zamiejskowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w M. oraz Zamiejskowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w M..

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie utworzenia niektórych sądów rejonowych z 12.11.2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1683) wydanym na podstawie art. 20 pkt. 1 ustawy z 27.07.2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. nr 98, poz.1070 ze zm.), § 1 pkt. 16 ppkt. b z dniem 1.07.2015 r. utworzono Sąd Rejonowy w Miastku.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie stan faktyczny nie był sporny.

W orzecznictwie i doktrynie powszechnie przyjmuje się, iż stosunek służbowy sędziego jest szczególną więzią prawną o charakterze publiczno-prawnym. Powołanie na stanowisko sędziego oznacza z jednej strony, przyznanie sędziemu władzy sądowniczej a z drugiej strony stanowi podstawę nawiązania stosunku służbowego, z którym wiążą się elementy stosunku pracy. W literaturze zgodnie przyjmuje się, że sędziego z państwem łączy tzw. stosunek służby, zaś z jednostką sądową stosunek pracy nawiązany na podstawie mianowania (por. J. Gudowski, Urząd sędziego w prawie o ustroju sądów powszechnych, Przegląd Sądowy 1994/11-12/ 16).

Wynagrodzenia sędziów regulowane są przepisem art. 91 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. prawo o ustroju sądów powszechnych, z którego wynika że wysokość wynagrodzenia sędziów, zajmujących równorzędne stanowiska sędziowskie, różnicuje staż pracy lub pełnione funkcje. Natomiast podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sędzia z racji sprawowanego urzędu otrzymuje wynagrodzenie ustalone na zasadach wynikających z art. 91 § 1 -7 usp oraz przepisów wykonawczych – rozporządzenia Prezydenta RP z 06 maja 2003r. w sprawie stawek podstawowych wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądów powszechnych, asesorów i aplikantów sądowych oraz stawek dodatku funkcyjnego sędziów (Dz.U. z (...).poz 761 ze zm.), rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 23.06.2009r. w sprawie funkcji oraz sposobu ustalania dodatków funkcyjnych przysługujących sędziom (tj. Dz.U. z 2013r. poz. 151). Stosownie do art. 91 § 1 usp, sędzia otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze (którego wysokość ustalana jest zgodnie z powołanym rozporządzeniem Prezydenta RP z 06 maja 2003r.), może także otrzymywać dodatek stażowy i dodatek funkcyjny (w wysokościach ściśle ustalonych powołanymi aktami wykonawczymi).

Przepisy ustawy o ustroju sądów powszechnych regulujące płace różnicują pojęcie „zajmowanego stanowiska” np. sędziego i „pełnionej funkcji” np. prezesa sądu czy przewodniczącego wydziału. W związku z pełnioną funkcją sędziemu przysługuje dodatek funkcyjny (por.: wyrok SN z 30.10.2012 r. II PK 70/12).

Dodatek funkcyjny jest dodatkiem do wynagrodzenia, przyznawanym pracownikom, często pełniącym funkcje kierownicze. Ma on za zadanie rekompensowanie pracownikowi jego szerszego zakresu kompetencji i obowiązków. Należy go wypłacać dopóki nie ulegnie zmianie rodzaj wykonywanej pracy lub powierzone stanowisko pracy.

Cechą charakterystyczną dodatków funkcyjnych jest to, iż pracodawca nie musi dokonywać zmiany warunków umowy o pracę w momencie, gdy pracownik, który takie świadczenie otrzymywał, przestał pełnić odpowiednią funkcję. Podobne regulacje znajdujemy w przepisach ustawowych (por.: Kodeks pracy. Komentarz do art. 78 k.p. red. dr hab. Krzysztof Walczak, 2016 wyd. 20, Legalis).

W ocenie sądu z dniem zniesienia Sądu Rejonowego w Miastku 1.01.2012 r. na mocy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 5.10.2012 r. powód przestał pełnić funkcję Prezesa i zarazem Przewodniczącego I Wydziału Cywilnego tego sądu i jednocześnie utracił prawo do wyższego dodatku funkcyjnego z mocy samego prawa. Bowiem stosownie do art. 91 § 6 ustawy z 27.07.2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. nr 98, poz.1070 ze zm.) i § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 23.06.2009 r. w sprawie funkcji oraz sposobu ustalania dodatków funkcyjnych przysługujących sędziom (tj. Dz.U. z 2013r. poz. 151), stanowi, że w związku z pełnioną funkcją sędziemu przysługuje dodatek funkcyjny. Wykładnia logiczno-językowa powyższych przepisów wskazuje, iż z dniem zaprzestania pełnienia funkcji przez sędziego traci on prawo do wypłaty dodatku funkcyjnego.

Stosownie do treści przepisu art. 5 k.p. w takim zakresie, w jakim szczególne przepisy prawa pracy nie regulują treści stosunku pracy, zastosowanie mają przepisy Kodeksu pracy, jeżeli stosunki pracy są nieuregulowane przepisami szczególnymi.

Stosunek służbowy sędziego regulują przepisy ustawy z 27.07.2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. nr 98, poz.1070 ze zm.), jednak cytowana ustawa nie reguluje udzielania sędziemu urlopu na zasadach urlopu macierzyńskiego. Zatem w tym zakresie nieuregulowanym w ustawie prawo o ustroju sądów powszechnych mają zastosowanie przepisy kodeksu pracy.

Stosownie do przepisu art. 183² k.p. pracodawca dopuszcza pracownika po zakończeniu urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego do pracy na dotychczasowym stanowisku, a jeżeli nie jest to możliwe, na stanowisku równorzędnym z zajmowanym przed rozpoczęciem innym stanowisku odpowiadającym jego kwalifikacjom zawodowym, za wynagrodzeniem za pracę, jakie otrzymywałby, gdyby nie korzystał z urlopu.

Po powrocie do pracy z urlopu macierzyńskiego (lub innego urlopu wymienionego w powyższym przepisie) pracownikowi przysługuje gwarancja wynagrodzenia w wysokości, w jakiej otrzymywałby je, gdyby nie korzystał z urlopu. Pracownik powinien zatem otrzymać wszystkie podwyżki, jakie miały miejsce w jego grupie zawodowej w czasie korzystania przez niego z urlopu macierzyńskiego. Powinny go też objąć wszystkie inne zmiany, jakie w okresie urlopu macierzyńskiego (lub innego urlopu wymienionego w przepisie art. 183² k.p.) nastąpiły u pracodawcy w zakresie wysokości wynagrodzenia. Po urlopie macierzyńskim pracownikowi przysługuje wynagrodzenie, takie otrzymywałby, gdyby nie korzystał z urlopu, natomiast po wychowawczym wynagrodzenie nie niższe od wynagrodzenia przysługującego mu w dniu podjęcia pracy po urlopie na stanowisku pracy zajmowanym przed urlopem art. 186⁴ k.p. (tak : Kodeks Pracy. Komentarz red. Walczak 2016 wyd.19 do art. 183² k.p.).

Powodowi powracającemu do wykonywania obowiązków służbowych sędziego już w Sądzie Rejonowym w Słupsku 16.01.2012 r. po urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego przysługiwało takie wynagrodzenie jakby nie korzystał z tego urlopu. Gdyby powód nie korzystał z powyższego urlopu, to z dniem zniesienia Sądu Rejonowego w Miastku 1.01.2012 r. na mocy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 5.10.2012 r. tracił prawo do wyższego dodatku z tytułu pełnienia funkcji Prezesa zniesionego Sądu Rejonowego w Miastku.

Więc niewypłacanie powodowi dodatku funkcyjnego po powrocie z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, po zniesieniu organizacyjnym sądu, nie narusza dyspozycji przepisu art. 183² k.p. ani art. 15 i 16 Dyrektywy (...)WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r.

Ponadto sprzeczne przepisami płacowymi regulowanymi w ustawie o ustroju sądów powszechnych i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 23.06.2009 r. byłoby wypłacanie powodowi wyższego dodatku z tytułu pełnienia funkcji Prezesa Sądu Rejonowego w Miastku czy nawet z tytułu pełnienia funkcji przewodniczącego I Wydziału Cywilnego w sytuacji, gdy ten sąd i zarazem wydział z dniem 1.01.2012 r. zostały zniesione i powód nie mógł „pełnić” powyższych funkcji w tym nieistniejącym organizacyjnie sądzie czy wydziale.

Zdaniem sądu nie ma żadnych podstaw prawnych by powód zachowywał prawo do dodatku funkcyjnego należnego w zlikwidowanym Sądzie Rejonowym w Miastku w okresie pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Rejonowym w Słupsku i jego nowo utworzonych wydziałach zamiejscowych w M..

Faktyczne zastępowanie nieobecnego sędziego pełniącego funkcję przez innego sędziego sądu rejonowego bez formalnego powierzenia mu tej funkcji, choćby jako pełniącego obowiązki prezesa czy przewodniczącego wydziału, przez prezesa przełożonego sądu okręgowego nie uprawnia do wypłaty dodatku funkcyjnego (art. 11 § 3,3a i 3b w zw. z art. 91 § 6 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych).

Mając na uwadze powyższe sąd na mocy art. 91 § 6 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych a contrario oddalił powództwo w całości.